

הלכות יסודי התורה פרק ו

פרק ו

איסור אבוד שמות

איסור איבוד שמות

א.

א.

כל המאבד שם מן השמות הקדושים הטהורים שנקרא בהן הקב"ה - לוקה מן התורה, שהרי הוא אומר בעבודה זרה "ואבדתם את שמם מן המקום ההוא, לא תעשון כן לי"י אלהיכם" (דברים י"ב-ד') :

השמות

ב.

ז' שמות

ושבעה שמות הן, (א) השם שנכתב יוד הא ואו הא, והוא "השם המפורש", (ב) או הנכתב אלף דאל נון יוד, (ג) ואל, (ד) ואלוה, (ה) ואלהים, (ו) ואהיה, (ז) ושדי, (ח) וצבאות.

כל המוחק אפילו אות אחת משבעה שמות אלו, לוקה:

כל הנטפל לשם מלפניו - מותר למחקו. כגון למד מלי"י ובית מבאלהים וכיוצא בהן - אינן כקדושת השם.

וכל הנטפל לשם מאחוריו, כגון כאף של אלהיך וכאף מים של אלהיכם וכיוצא בהן - אינן נמחקין, והרי הן כשאר אותיות של שם, מפני שהשם מקדשן.

ואף על פי שנתקדשו ואסור למחקן, המוחק אלו האותיות הנטפלות אינו לוקה, אבל מכין אותו מכת מרדות:

ד.

כתב אלף למד מאלהים, יוד הא מי"י - אינו נמחק.

ואין צריך לומר יה שהוא שם בפני עצמו, מפני שזה השם מקצת שם המפורש הוא.

אבל הכותב שין דלת משדי, צדי בית מצבאות - הרי זה נמחק:

כינויים

ה.

שאר הכינויים שמשבחין בהן הקב"ה, כגון חנון, ורחום, הגדול, הגיבור, והנורא, הנאמן, קנא וחזק, וכיוצא בהן - הרי הן כשאר דברי הקודש ומותר למחקן:

שם על חפץ אחר

ו.

כלי שהיה שם כתוב עליו - קוצץ את מקום השם וגונזו.

אפילו היה השם חקוק בכלי מתכות או בכלי זכוכית, והתיך הכלי - הרי זה לוקה, אלא חותך את מקומו וגונזו.

וכן, אם היה שם כתוב על בשרו, הרי זה לא ירחוץ ולא יסוך ולא יעמוד במקום הטינופת.

נזדמנה לו טבילה של מצוה - כורך עליו גמי וטובל.

ואם לא מצא גמי - מסבב אחריו.

ולא יהדק, כדי שלא יחוץ, שלא אמרו לכרוך עליו אלא מפני שאסור לעמוד בפני השם ערום:

עוד דברים אסורים משום לא תעשון כן

השחתת המקדש

ז.

הסותר אפילו אבן אחת דרך השחתה מן המזבח או מן ההיכל או משאר העזרה - לוקה, שנאמר בעבודה זרה "כי את מזבחותם תתוצון" (שמות ל"ד:ג), וכתוב "לא תעשון כן לי" (דברים י"ב:ד).

וכן השורף עצי הקודש דרך השחתה לוקה, שנאמר "ואשריהם תשרפון, לא תעשון" (דברים י"ב:ג-ד):

איבוד כתבי הקדש

ח.

כתבי הקודש כולן ופירושיהן וביאוריהן - אסור לשרוף אותן או לאבדן ביד, והמאבד ביד לוקה מכת מרדות.

במה דברים אמורים, בכתבי הקודש שכתבו אותן ישראל בקדושה.
אבל מין ישראלי שכתב ספר תורה - שורפין אותו עם האזכרות שבו, מפני
שאינו מאמין בקדושת השם, ולא כתבו אלא והוא מעלה בדעתו שזה כשאר
הדברים, והואיל ודעתו כן - לא נתקדש השם. ומצוה לשרפו כדי שלא
להניח שם למינים ולא למעשיהם.
אבל גוי שכתב את השם - גונזין אותו.
וכן כתבי הקודש שבלו או שכתבן גוי - ייגנזו:

כללי שמות

ו.

כל השמות האמורות באברהם - קודש. אף זה שנאמר "י"י אם נא מצאתי
חן בעיניך" (בראשית י"ח:ג) - הרי הוא קודש.

כל השמות האמורות בלוט - חול, חוץ מזה "אל נא י"י הנה נא מצא עבדך
חן" (בראשית י"ט:ח-י"ט).

כל השמות האמורות בגבעת בנימין - קודש.

כל השמות האמורות במיכה - חול.

כל השמות האמורות בנבות - קודש:

י.

כל שלמה האמור בשיר השירים - קודש, והרי הוא כשאר הכינויין, חוץ מזה
"האלף לך שלמה" (שיר השירים ח:יב).

כל מלכיא האמור בדניאל - חול, חוץ מזה "אנת מלכא מלך מלכיא"
(דניאל ב':ל"ז), והרי הוא כשאר הכינויין: